

عدول از حد مجاز فروش چیست؟

یکی از مفاهیم مهم و جدیدی که با اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مودیان وارد نظام مالیاتی کشور شده است، مفهوم «عدول از حد مجاز فروش» می‌باشد. این مفهوم نقش کلیدی در تعیین اعتبار صورتحساب‌ها و روند رسیدگی مالیاتی ایفا می‌کند. در بسیاری از مشاوره‌های مالیاتی و کارگاه‌های آموزشی دیده‌ایم که افراد با این موضوع آشنایی کاملی ندارند. در این مقاله به زبانی ساده و کاربردی توضیح می‌دهیم که عدول از حد مجاز فروش چیست، چه پیامدهایی دارد، و چطور می‌توان از آن پیشگیری کرد.

تعریف حد مجاز فروش چیست؟

پیش از آنکه به عدول بپردازیم، باید حد مجاز فروش را بشناسیم. حد مجاز فروش، سقفی است که سازمان امور مالیاتی برای هر مودی مالیاتی در هر فصل مشخص می‌کند. این عدد معمولاً بر اساس اطلاعات فروش ثبت‌شده در فصل مشابه سال قبل، یا بر اساس معیارهای قانونی مانند «پنج برابر معافیت ماده 101 قانون مالیات‌های مستقیم» در نظر گرفته می‌شود.

این عدد در «کارپوشه مالیاتی» هر مودی نمایش داده می‌شود و ملاک بررسی اعتبار صورتحساب‌های الکترونیکی قرار می‌گیرد.

عدول از حد مجاز فروش یعنی چه؟

عدول، به زبان ساده یعنی «تجاوز از حد». وقتی فروش ثبت‌شده مودی در یک فصل، از حد مجاز تعیین‌شده برای او بیشتر شود، می‌گویند مودی از حد مجاز عدول کرده است. در این حالت، صورتحساب‌هایی که منجر به این عدول شده‌اند، دیگر دارای اعتبار مالیاتی برای خریداران نخواهند بود.

به بیان دیگر:

- برای فروشنده: فروش محسوب می‌شود و باید مالیات آن پرداخت شود.

- برای خریدار: اعتبار مالیاتی محاسبه نمی‌شود.

نخبه‌دانا

چرا عدول اهمیت دارد؟

عدول نه تنها باعث ضرر به خود فروشنده می‌شود، بلکه خریدارانی که از او خرید کرده‌اند نیز متضرر می‌شوند، چون دیگر نمی‌توانند از اعتبار مالیاتی آن فاکتورها در اظهارنامه مالیاتی خود استفاده کنند.

این موضوع باعث می‌شود که بسیاری از خریداران، تنها از فروشندگانی خرید کنند که **حد مجاز فروش به‌روزرسانی‌شده** و متناسب با حجم فروش واقعی‌شان باشد.

پیامدهای عدول از حد مجاز فروش

پیامد

توضیح

- اعتبار فاکتورهای صادر شده توسط فروشنده عدول کرده پذیرفته نمی‌شود
- کاهش اعتبار مالیاتی خریدار
- با وجود رد اعتبار توسط خریدار، فروشنده موظف به پرداخت مالیات فاکتورهای خود است
- پرداخت مالیات بیشتر توسط فروشنده
- در رسیدگی‌های سازمان، عدول یکی از دلایل ایجاد مغایرت است
- بروز اختلافات مالیاتی
- خریداران از ادامه همکاری با فروشنده‌ای که عدول دارد اجتناب می‌کنند
- کاهش اعتماد خریداران

مثال کاربردی از عدول

- فرض کنید شرکت «الف» در فصل تابستان سال گذشته، فروش ثبت‌شده‌ای به مبلغ 10 میلیارد ریال داشته است. با در نظر گرفتن رشد معمول و ضوابط تعیین‌شده، سازمان برای تابستان امسال حد مجاز فروش شرکت را **12 میلیارد ریال** تعیین می‌کند.
- اکنون اگر این شرکت در تابستان 1404، صورتحساب‌هایی به مبلغ **15 میلیارد ریال** صادر کند، یعنی **3 میلیارد ریال عدول کرده است**. در این صورت:
- آن 3 میلیارد آخر، برای خریداران **اعتبار مالیاتی ندارد**.
 - ولی شرکت «الف» باید **مالیات و عوارض کامل این فروش‌ها را پرداخت کند**.

چه کسانی بیشتر در معرض عدول قرار دارند؟

- فروشگاه‌های زنجیره‌ای و عمده‌فروشی‌ها
- شرکت‌های خدماتی با قراردادهای فصلی سنگین

- اشخاصی که رشد سریع فروش داشته‌اند
- شرکت‌های جدید با عملکرد نامشخص در فصل‌های قبلی

چگونه از عدول جلوگیری کنیم؟

1. بررسی دوره‌ای کارپوشه سامانه مودیان
2. افزایش حد مجاز فروش از طریق روش‌های قانونی که در ماده 6 آیین‌نامه پایانه‌های فروشگاهی ذکر شده است:
 - پرداخت نقدی مالیات ارزش افزوده
 - ارائه ضمانت‌نامه بانکی
 - ارائه چک تضمین‌شده
 - وثیقه ملکی
 - سپرده‌گذاری بانکی
3. برنامه‌ریزی برای فصل‌های پر فروش و اقدام زودهنگام برای افزایش حد مجاز

سوالات متداول

1. آیا همه عدول‌ها قابل بخشش هستند؟
خیر، عدول موجب حذف اعتبار خریدار می‌شود و سازمان برای آن جریمه خاصی در نظر نگرفته، بلکه اثر آن در کاهش اعتبار مالیاتی خریدار است.
2. آیا خریدار می‌تواند فاکتور عدول‌شده را بپذیرد؟
بله، اما هیچ اعتباری برای ارزش افزوده آن فاکتور محاسبه نمی‌شود.

3. چطور بفهمیم که فاکتور در عدول است؟

در کارپوشه مودیان، وضعیت صورتحساب‌ها مشخص است. همچنین هنگام ثبت فاکتور توسط خریدار، وضعیت عدول نمایش داده می‌شود.

4. اگر فروشنده عدول کرده باشد، خریدار چه کند؟

در صورتی که فاکتور هنوز تأیید نشده، خریدار می‌تواند فاکتور را **رد کند** تا از اعتبار آن صرف‌نظر نماید و خریدار متضرر نشود.

5. عدول را از کجا می‌توان پیگیری کرد؟

تمام وضعیت فاکتورهای صادر شده، حد مجاز هر فصل و گزارش‌های مرتبط، در **کارپوشه سامانه مودیان** قابل مشاهده است.

6. آیا افزایش حد مجاز باعث حذف عدول‌های قبلی می‌شود؟

خیر، افزایش حد مجاز برای دوره‌های آینده اثر دارد و تأثیری در دوره جاری ندارد مگر در موارد خاص و تأیید سازمان.

نتیجه‌گیری

عدول از حد مجاز فروش، یکی از مفاهیم کلیدی در قانون پایانه‌های فروشگاهی است که تأثیر زیادی در اعتبار فاکتورها و ارتباط میان فروشنده و خریدار دارد. فروشندگانی که بدون توجه به حد مجاز اقدام به صدور صورتحساب می‌کنند، ممکن است علاوه بر پرداخت مالیات بیشتر، اعتماد خریداران خود را نیز از دست بدهند.

✓ اگر می‌خواهید از وقوع عدول پیشگیری کرده و حد مجاز فروش خود را به‌درستی مدیریت کنید، مطالعه **کتاب ایستگاه پایانی سامانه مودیان** و شرکت در **دوره آفلاین آموزشی سامانه مودیان نخبه حساب** را به شما پیشنهاد می‌کنیم.